

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. An plures Sacerdotes possint simul consecrare eandem
materiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

868. Obijciunt. Illud est prædicatum propositionis, quod in eo genere ponitur, cuius generis est alter terminus propositionis: nimirum si sit generis masculini; ponitur & illud quod est capax omnium generum, in genere masculino: si enim poneretur substantivè, poneretur in genere neutro, juxta regulam Emanuclis: Atqui in forma consecrationis calicis pronomen ponitur in genere masculino, quia calix aut sanguis est generis masculini; ergo non est subiectum sed prædicatum. Nam si esset subiectum, deberet dici Hoc est calix.

Re. Imprimis græca vox ΠΟΤΥΡΙΟΝ, significans calicem, est generis neutri: unde ex græco textu non potest colligi, an articulus sit positus substantivè an adjectivè: & ideo Janfenius fateretur, æquè verti posse: *Hoc est calix*. sed quia vulgata editio legit: *Hic*. ideo aliter respondet Pallavicinus, etiam si pronomen se teneat ex parte subiecti, adhuc in communi locutione desumere genus à prædicato: ut si quærenti: qualis sit hæc gemma: dicam, *Hic est Adamas*. Rationem dat, quia defacto nomina substantiva sunt distributa in tres classes, in quarum vna ponuntur ea quæ sunt generis masculini, in altera, quæ feminini, in tertia quæ neutrius. Quando ergo dicimus: *Hic est Adamas*, *Hic est Sanguis*: pronomen *Hic* continet implicitam affirmationem, nempe, id quod tibi demonstro, est in ea classe rerum quæ ponuntur in masculino. Sed de hac lite plura grammatici.

CONTROVERSIA IV.

An plures Sacerdotes possint simul consecrare eandem materiam.

869. Errum est 1. id validè fieri posse, si forma à pluribus absolvetur in eodem instanti, secundum illum sonum ultimæ syllabæ, qui sufficienter compleat significationem sensibilem totius propositionis.

Certum est 2. aliquando id licitè fieri, ut colligitur ex novo Pontificali edito jussu Clementis VIII. ubi præcipitur, ut præbyteri ordinandi consecrent eandem materiam cum Episcopo ordinante. item quando consecratur aliquis Episcopus, debet simul cum suo ordinante consecrare, & uterque de utraque specie sumere, cum tamen Neomystra non nisi vna species derur. Denique mos Græcorum Romæ approbatus est, ut semper cum Episcopo consecret præbyter, licet neutram speciem sumat. Unde Durandus & quidam alij audiendi non sunt, dum talem Ecclesiæ consuetudinem audent improbare.

Certum est 3. Neomystras debere habere aliquo modo intentionem consecrandi, & non merè recitativè illa verba proferendi. Dicuntur enim in Pontificali celebrare seu concelebrare, & serió monentur, ut studeant verba absolvere cum Episcopo, quæ admonitio supervacanea es-

set, si verba tantum recitativè proferrent. Neque obstat, quòd in antiquissimo Pontificali dicitur: *sicut si celebrarent*. Sensus enim est: *sicut si seorsim celebrarent*.

870. Explicandum tamen est, quâ ratione evitari possint plura inconvenientia. Nam vel Neomystra absolvit verba simul cum Episcopo, vel prævenit, vel sequitur. Si absolvat simul cum Episcopo (quod moraliter quoad utramque speciem impossibile videtur) sequitur quòd Sacerdos consecret alteram speciem quam non sumit. Quod si in vna specie simul consecret cum Episcopo, non item in altera, sequitur Sacerdotem consecrare vnam speciem & non alteram, quod per se loquendo nunquam licet, & huic periculo semper se exponit. Si verò Neomystra præveniat Episcopum, sequitur 1. Episcopum non consecrare illam speciem, qui tamen est principalis consecrans. Sequitur 2. quòd, si fuit præventus in consecratione calicis, sumat calicem quem non consecravit. Sequitur 3. Quòd non solum Episcopus, sed etiam ceteri Neomystræ præventi proferant verba supra materiam jam consecratam, quod non licet. Si denique Episcopus omnes prævenit, sequitur, Neomystras omnes proferre verba supra materiam jam consecratam.

In hoc puncto ad facilitandam praxin, & scrupulos amolientos, Neomystræ debent attendere 1. ut quantum possunt, contentur simul cum Episcopo absolvere. 2. ut habeant intentionem primariam proferendi verba meliori modo quo possunt & debent proferri ex voluntate Dei & Ecclesiæ, esto illis non constet, quisnam sit ille modus. Et hac ratione satis evitentur inconvenientia.

871. Ceterum questio speculativa restat, qualis deberet esse intentio, si quis explicitam habere vellet. Communis est opinio, requiri in Neomystris intentionem conditionatam, consecrandi, si cum Episcopo absolvant. Unde solus Episcopus habet intentionem absolutam, & est certus de sua consecratione. Ita Suarez, Conink, Lugo.

Adhuc tamen yrgeri potest vnum ex inconvenientibus. Nempe quia fieri potest, ut Neomystra in consecratione panis non absolvet cum Episcopo, adeoque non consecraverit: absolvat tamen cum Episcopo formam Calicis, & consequenter eum consecret: quod ceteroqui est illicitum: Non enim licet calicem consecrare sine panis consecratione, & præterea talis nihil sumeret ex eo quod consecravit.

Communi itaque sententiæ addendum putat Dicastillo (quem sequitur R. P. Antonius de Spiritu Sancto, in suo perdocto Directorio Confessionariorum, qui, dum hæc scribo ad manus venit, recentissime editus) aliam adhuc subesse conditionem in intentione Neomystræ, nempe quòd in consecratione calicis habeat intentionem consecrandi, si prius panem cum Episcopo consecravit.

Necdum

Necdum tamen omnis ablata difficultas est. Nam fieri posset, ut Neomytha absolveret formam consecrationis panis cum Episcopo, non item formam calicis: ergo consecrabit unam speciem sine altera. Ad hanc replicam non audet respondere P. Dicastillo, quod Neomytha possit habere in consecratione panis intentionem conditionatam, si futurum sit ut absolvat etiam cum Episcopo formam calicis, quia Sacramentorum operatio & confectio, matrimonio excepto, non potest suspendi in futurum. Respondet itaque non esse opus aliquâ conditione tali, sed satis esse quod habeat spem & conatum absolvendi etiam formam calicis cum Episcopo. Facilius tamen responderetur, subesse conditionem de presenti, scilicet: si Deus videret me absolviturum formam calicis cum Episcopo.

Sed quid si utramque formam cum Episcopo absolveret Neomytha? adhuc sequitur inconveniens, quod non sumeret ex utraque specie quam consecravit. Ad hoc respondet Lugo, vel non esse juris divini, sed tantum Ecclesiastici, adeoque dispensabilis ab Ecclesia, quod sumatur utraque species in sacrificio ab aliquo Sacerdote, vel, si est juris divini, esse tamen satisprobabile, quod secluso præcepto Ecclesiastico, sufficeret sumptio facta ab alio Sacerdote quam à Celebrante: sicut non est juris divini, nunquam fieri oblationem sine consecratione, cum hoc fiat in die Parasceves. Paulò aliter respondet Dicastillo, præceptum summendi utramque speciem, esto sit divinum, non tamen esse latum pro concelebante, sed pro celebrante principali, ut colligitur ex Ecclesiæ praxi, cujus est declarare præcepta divina.

872. Contra omnia hætenus dicta potest adhuc fortiter virgeri ab experientia manifesta, quâ sæpius contingit, ut Neomytha audiat alios jam ante se absolvisse verba consecrationis panis: ex quo sequi videtur, non licere illi amplius postea proferre verba consecrationis supra calicem, ne quidem sub conditione, si consecravit hostiam. cum enim certus sit, se non consecrassse, sed alios ante se, ineptè ageret adjiciendo conditionem, quam scit non esse impletam: & malè etiam faceret proferendo verba supra calicem, cum expressa intentione non consecrandi: ergo vel deberet omnino silere (quod non permittitur) vel deberet velle conari consecrare: ergo vel deberet conari consecrare unam speciem tamen non consecraverit alteram, quod supponitur esse inconveniens, vel fatendum est, non esse inconveniens, id quod communiter inconveniens reputatur, nempe me consecrare unam speciem, etiam si non consecrem alteram.

Ob hanc difficultatem, quod dicere non eram ausus, video nunc docuisse P. Esparza, qui negat, hoc vllum inconveniens esse, & sic declarat. Dicendum, inquit, intentionem debere esse absolutam, & sine vlla speciali restrictione, non contenta intrinsecè in ipsa causâ rei, sicut concipitur per se ab vnoquoque solitariè celebrante,

& nihilominus nullum sequi inconvenientiam simultate plurium consecrantium eandem materiam actu ab Ecclesia præscriptam, ut omnes moraliter consecrant valide. Licet potest ille vel illi valide consecrant qui primi ab eis verba physice. Ratio valoris moralis in consecratione, tamen si physice aliquorum consecratio sit posterior quam aliorum, hæc est, quod nimirum quicumque audit formam quædam pronuntiatam ab vnoquoque ex ita celebrantibus, perinde redditur certus ex vi talis audientie de presentia reali Christi sub illis accidentibus, & consequenter perinde moveatur ad adorandum Christum, & ad omnem sensum pietatis concentum ex Sacramento, atque si ille solus prius verba consecrationis, & propterea ob nullam ita consecrantibus determinatè sumptam consecrationem potius quam ob consecrationem quælibet alterius ex iisdem, potest ad idem moveri, eandemque certitudinem habere, quandoque juxta præscriptum Ecclesiæ, omnes consecrantur, quantum fieri potest, ut simul absolvantur, ideoque, ne detur sensibilis & manifesta simul unus post alium. Negatur itaque vllum esse inconveniens, quod unus vel aliqui consecrant, & non aliorum consecratio sit validior physice, unus physice consecret panem, alius calicem sumat & offerat, qui non consecravit physice, & e converso, qui physice consecravit, non tamen nec offerat: nullum, inquam, est inconveniens, nullumque irreverentia genus, quia in rebus moralibus non habetur ratio diversitatis physice constitutæ diversitate morali: atque in præsentibus reddit certum usus & auctoritas Ecclesiæ, videtur hujusmodi simultaneam plurium consecrationem & scientis illà admissâ esse inevitabilem, & saltem discrepantiam physice prioritatis, & posterioritatis inter consecrationes, cum intentionibus uter prius consecraverit physice. Hæc P. Esparza.

873. Quæ verò obijci aut vitiosè virgeri possent, dissolvuntur facillè, si animè advertamus, quod ex Neomythis nullus totam formam consecrationis proferat secundum omnia & singula verba, postquam jam alius absolvit, ut v. g. Petrus incipiat dicere: Hoc, postquam jam alius totam formam absolvit. hoc sane esset inconveniens maximum, nec talis ageret ex more Ecclesiæ: sed vniuseujusque verba ita intermiscerentur cum verbis aliorum, ut nullus sit, cujus verba non fuerint in actu primo apta, & apta in differentia ad hoc, ut ipse proferens physice consecraret, eò quod nullius verba præsupponeret hostiam jam ab alio consecratam. hoc patet, cum supra dixerimus verba tantum moraliter fluere in effectum sacramentalem, jam facile capitur, quomodo nullius Neomythæ verba supponantur otiosa, sed etiam secundum maiorem partem æqualiter cum alijs moveant Deum, & ponendum Corpus Christi sub speciebus, & dicitur etiam Petrus audisset formam jam à Paulo absolutam esse, antequam ille absolvisset, tamen

tamen absolvere formam, quia hoc est necesse, ut verba prius cum alijs prolata habeant sensum integrum & absolutum: & hæc in confirmationem dicta sint.

CONTROVERSIA V.

An Verba Consecrationis dicantur Enuntiative, vel Recitative.

874. **P**ropositio duplici intentione proferri potest. 1. Enuntiative, seu, quod idem est, Significative ac formaliter. 2. Recitative seu materialiter. Priori modo proferitur, quando intendimus affirmare id quod propositio significat. Posteriori modo, quando intendimus narrare historicè, quod alius per illam propositionem affirmavit: sive deinde nos idipsum affirmemus, sive non: v. g. si Sacerdos legat Epistolam in Missa Feli Corporis Christi, ubi recensetur historia institutionis Eucharistice.

Quæritur ergo in præsentia, an Sacerdos, quando consecrare intendit, proferat verba Christi recitative tantum, an enuntiative tantum, an utroque modo.

Cavendum autem est, ne quæstio hæc confundatur cum alia quæ cum hæreticis est, an verba proferantur Concionatorie, an Consecratorie: omnes enim Catholici fatentur proferri Consecratorie: sed dubitatur à Catholicis, an Sacerdos intendens primariò consecrare, hoc ipso saltè implicitè velit illa verba proferre affirmative, vel, an sufficiat, ea velle tantum proferre recitative, seu narrative, adeo ut si primariò vellet tantum sic proferre, & nullo modo affirmative, an inquam adhuc conficeret Sacramentum, necne.

Prima sententia docet, proferri tantum recitative. Ità Innocentius III. lib. 4. de Mysteriorum Missæ, Catherinus, Major, Mirandulanus, & noster P. Salmeron fusissimè, & teste Lugo doctissimè, to. 4. in Evang. tr. 13. eamque plures alij, quos sequitur Dicastillo, valde probabilem putant, ut proinde neminem movere debeat censura Vasquezij d. 200. n. 14. & Præpositi, eam opinionem erroneam vocantium.

Secunda sententia est, illa Christi verba tantum enuntiative proferri. Ità S. Bonaventura, Gabriel, Marfilus, Vasquez, & eam aliquando tenuerat Lugo.

Tertia est, proferri utroque modo: recitative quidem proprio Sacerdotis nomine, & ut sic non esse consecratoria, nec proinde necessarium esse ut recitative proferantur: enuntiative verò proferri in Persona Christi, & sic esse consecratoria, atque esse de essentia sic proferri. Ità Sotus, Suarez, Bellarminus, Valentia, Bonac. Conink, Tanner, Nugnus, Præpos. Hurt. Lugo, Dicastillo, Arriaga.

875. **DICO** 1. De essentia consecrationis est, ut verba proferantur enuntiative, sive Sa-

cerdos hoc explicite, sive tantum implicitè intendat, quod sufficit. Ità S. Thomas a. 5.

Conclusionem probat Vasquez & Hurtadus 1. Quia Sacerdos mediâ significatione verborum consecrat & convertit panem & vinum in Corpus & Sanguinem Christi. Nam Tridentinum sess. 13. c. 4. ait, Ecclesiam ex eo collegisse conversionem Eucharisticam fieri, quia Christus verè dixit, Corpus suum esse, quod offerebat: & non solum collegit tunc, quando Christus ipse in propria persona proferebat, factam fuisse conversionem à Christo, sed etiam nunc fieri à Sacerdote, quia nomine, & in Persona Christi verè dicit idem, quod Christus verè dixit. Ad hoc tamen responderet Lugo. Ecclesiam collegisse præsentiam Christi ex veritate verborum quæ dixit ipse Christus, consequenter autem colligere præsentiam Christi in nostra Eucharistia, quia Christus dedit Apostolis & Sacerdotibus potestatem conficiendi idem Sacramentum, recitatione eorundem verborum, cum intentione faciendi quod Christus fecit.

Probant iidem 2. Quia alioquin non fieret medijs verbis illa consecratio & conversio; nam vna substantia integra nequit pugnare cum alia, nisi ratione significationis verborum. Hæc probatio adhuc infirmior est. est enim, ut supra vidimus, repugnantia physica inter illas duas substantias quoad officium substandi accidentibus.

Probatur ergo Conclusio melius 1. ex Florentino & Patribus, asserentibus, illa verba proferri in persona Christi, ità ut Christus censeatur per os Sacerdotis ea proferre: atqui sic tantum recitative proferret, non proferret ea in persona Christi, sed proprio nomine: ergo &c.

Dices. Imò adhuc proferret nomine Christi, quia proferret ex intentione faciendi Sacramentum, quæ intentio denominat actionem fieri nomine Christi.

Sed contra. Dupliciter possum uti pronomine *Ego*, & *Meum*, proferendo ea nomine alterius. primo modo ità, ut per illud pronomen verè significem meipsum, licet id quod affirmando efficio, efficiam potestate alienâ, & sic nomine alterius. sic quando Minister baptizans dicit: *Ego te baptizo*: non est sensus: *Ego Christus te baptizo*: sed: *ego Petrus, Joannes &c.* qui tamen baptizat nomine Christi. Alio modo possum uti tali modo loquendi, ità ut illud pronomen reverè significet & appellet ipsum principalem, cuius personam speciali modo repræsentō, ità ut verba quæ profero cum pronomine, non verificentur vlllo modo de mea persona, sed de principali: sic Angelus repræsentans personam Dei, dixit: *Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac.*

Itaque Concilium Florentinum & SS. Patres in secundo sensu dixerunt proferri verba Christi in Persona Christi, nempe ad defendendam veritatem illorum verborum, quæ vera non essent, si rō *Meum* appellaret personam Ministri.

Confirmatur. Si tantum recitative proferrentur verba, sequeretur quod sufficeret, si Sacerdos

M m m

dos